

Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń

711101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Praca konserwatora budynków polega na przeprowadzaniu remontów domów, zarówno z zewnątrz jak i wewnątrz, lub też na dokonywaniu niewielkich przeróbek wewnątrz. Konserwator zajmuje się różnymi rodzajami robót budowlanych, specjalizacja w zawodzie zależy głównie od wielkości firmy, w której pracuje. Generalnie – im mniejsza firma, tym bardziej wszechstronny musi być pracownik.

Konserwator budynków najczęściej pracuje w zakładzie usługowym, lub też sam go prowadzi. Jego praca obejmuje wiele różnorodnych czynności – od cięższych robót budowlanych, takich jak tynkowanie i malowanie elewacji, ocieplanie ścian przez okładanie ich płytami izolacyjnymi, poprzez np. wymianę okien w budynku, czy mieszkaniu, aż do prostego malowania ścian i wymiany wykładzin podłogowych w mieszkaniach lub biurach. Konserwator może dokonywać również niewielkich przeróbek w budynkach jak np. podnoszenie stropu, montowanie ścianek gipsowo-kartonowych czy podwieszanych sufitów. Konserwacja budynków obejmuje także remonty dachów, kominów ponad dachem i przewodów kominowych oraz wymianę elementów blacharskich dachu. Nierzadko zdarza się, że konserwator jest też glazurnikiem lub cykliniarzem.

Prace remontowe i budowlane nie wyczerpują zakresu działania konserwatora budynków. Zajmuje się on także utrzymywaniem w należytym stanie instalacji elektrycznej i gazowej, oraz instalacji sanitarnych i grzewczych budynku. Może on również wykonywać prace ślusarskie, stolarskie lub szklarskie.

Z powodu dużej różnorodności mogących wystąpić robót, konserwator budynków posługuje się, w zależności od wykonywanej pracy, różnorodnymi narzędziami i sprzętem. Mogą być to tynkownica i urządzenia do malowania natryskowego, ale i zwykłe kielnie, szpachle i pędzle. Używa wielu prostych narzędzi jak młotki, śrubokręty i kombinerki; posługuje się też wiertarką, szlifierką ręczną, wałkami do malowania ścian. Przy konserwacji przewodów kominowych szczotką kominiarską, a przy cykliniowaniu podłóg – cykliniarką. Pracę swoją konserwator budynków często wykonuje na rusztowaniach lub drabinie. Praca najczęściej wykonywana jest w kilkuosobowych zespołach pod nadzorem brygadzysty lub majstra. W większych firmach budowlanych konserwator nie musi być tak wszechstronny i często zajmuje się tylko jednym rodzajem robót.

Montażysta dekoracji pracuje najczęściej na zewnątrz budynków i na wysokości. Do jego obowiązków należy montaż elementów drewnianych lub metalowych, reklam lub szyldów na elewacji, bądź dachu, przy użyciu wiertarki i śrub lub kotew. Czasem montaż wymaga umocowania specjalnej konstrukcji. Do zawodu tego należy też renowacja dekoracji kamiennych na starszych budynkach lub gipsowych dekoracji wewnątrz. Wówczas montażysta dekoracji staje się w pewnym stopniu artystą, konserwatorem zabytków, gdyż według ocalałych fragmentów czy rysunków musi odtworzyć brakujące części dekoracji. Posługuje się prostymi narzędziami jak szlifierki, pędzle, szpachle oraz środkami czyszczącymi i papierem ściernym.

W wypadku gdy budynek wskutek zużycia czy innych przyczyn zostaje przeznaczony do rozbiórki wykonują ją robotnicy rozbiórki budowli. Pracę wykonują zespołowo, na zewnątrz, często w niekorzystnych warunkach atmosferycznych. Używane przez nich narzędzia to młoty, młoty pneumatyczne, kilofy i łomy. Używane są też maszyny takie jak spycharki, a czasem materiały wybuchowe w postaci ładunków amonitu skalnego. Podczas rozbiórek zwraca się uwagę na możliwie największy odzysk materiału, nadającego się do dalszego użytkowania, takiego jak cegła, drewno itp.

Stosunkowo niedawno powstałą specjalnością w zawodzie konserwatora jest osuszanie i odgrzybianie budowli. Robotnik osuszania i odgrzybiania budowli na początku osusza zawilgocone ściany budynku za pomocą specjalnych lamp, a następnie, posługując się odpowiednim sprzętem wstrzykuje w ścianę środki grzybobójcze i konserwujące mur. Prace są wykonywane zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynku. Pracuje się w grupach pod bezpośrednim nadzorem kierownika grupy lub majstra.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca konserwatora budynków wykonywana jest zarówno na wolnym powietrzu, jak i we wszelkich rodzajach budynków, zależy to od zlecenia. Może być niebezpieczna ze względu na pracę na wysokości – na rusztowaniach lub drabinie, z powodu narażenia na uderzenie przez spadające przedmioty czy zranienie przez ostre, wystające części konstrukcji budynku podczas jej naprawy. W wypadku robotnika rozbiórki budowli, zagrożenie, oprócz spadających fragmentów konstrukcji i walących się części budynku, stanowią przemieszczające się maszyny budowlane. Konserwator budynków jest również narażony na hałas, zapylenie, wibracje maszyn oraz kontakt ze środkami, mogącymi wywołać alergie, jak gips, farby, rozpuszczalniki czy środki grzybobójcze. Także w związku z tym należy liczyć się z ryzykiem występowania chorób zawodowych takich jak: pylica płuc, przewlekłe choroby oskrzeli, przewlekłe nieżyty błon śluzowych nosa i gardła, czy choroby skórne typu wyprysk kontaktowy. Często są również przewlekłe choroby narządów ruchu. Rzadziej występuje zespół wibracyjny. Zwiększone jest również ryzyko wypadków w wyniku upadku z wysokości, jak i ryzyko złamań i skręceń kończyn.

społeczne środowisko pracy

Swoją pracę konserwator budynków wykonuje w kilkuosobowym, współpracującym ze sobą zespole, pod bezpośrednim nadzorem kierownika grupy lub majstra. Konserwator budynków może być zarówno podwładnym jak i zwierzchnikiem, gdy jest kierownikiem grupy, majstrem, kierownikiem budowy lub właścicielem.

organizacyjne środowisko pracy

Pracę wykonuje się w godzinach stałych, przeciętnie 8 godzin na dobę, tylko w dni robocze. W wypadku konieczności pilnego ukończenia robót, może zaistnieć potrzeba pracy w nocy lub dni wolne od pracy. Konserwator jest odpowiedzialny za powierzone mu wyposażenie i maszyny. W wypadku ich uszkodzenia, lub utraty z jego winy, pracodawca może potrącić mu część zarobków, możliwa jest również utrata premii. Pracownicy wyposażeni zostają w ubrania robocze: kurtki, spodnie, koszule, rękawice, obuwie i hełmy. Praca nie wymaga wyjazdów poza miejsce zamieszkania.

Wymagania psychologiczne

Charakter pracy wymaga wytrzymałości na długotrwały wysiłek, bez względu na panujące warunki. Ze uwagi na zespołowe jej wykonywanie, wymagana jest umiejętność współpracy z innymi oraz podporządkowania się poleceniom przełożonego. Dla konserwatora bez określonej specjalizacji dodatkowo przydatna będzie łatwość szybkiego przestawiania się z jednej czynności na drugą, gdyż nierzadko musi on w krótkim czasie wykonać kilka różnych robót. Praca musi być wykonywana bardzo dokładnie, stąd ważna jest również zdolność koncentracji uwagi przez dłuższy czas na tym samym przedmiocie. Podzielność uwagi, czyli umiejętność obserwowania kilku bodźców jednocześnie, pomaga uniknąć wielu wypadków. Niezbędne są uzdolnienia techniczne oraz zręczność rąk i palców, gdyż praca wymaga sprawnego i dokładnego posługiwania się wieloma różnymi narzędziami. Konserwatorowi, a w szczególności montażyście dekoracji bardzo przydatna jest wyobraźnia przestrzenna. Powinien odznaczać się on dobrą koordynacją ruchowo-wzrokową, nie bez znaczenia są również: ostrość wzroku, rozróżnianie barw i zdolność widzenia głębi. Ze względu na to, że większość prowadzonych prac odbywa się na wysokości, lęk przestrzeni uniemożliwia wykonywanie zawodu. Należy również przygotować się do przebywania w nieprzyjemnych warunkach jak kurz, pył, hałas, fetor, woń farb i rozpuszczalników.

Dla kandydata do zawodu konserwatora budynków przydatne będą wcześniejsze zainteresowania techniczne, ale również, w szczególności dla montażyisty dekoracji, zainteresowania plastyczne – rzeźbą, malarstwem czy rysowaniem. Z przedmiotów szkolnych polecane jest zainteresowanie się bliżej plastyką, zajęciami technicznymi i wychowaniem fizycznym.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca konserwatora budynków zaliczana jest do prac średnio-ciężkich.

Ze względu na występujące podczas wykonywania pracy czynności, takie jak: chodzenie, stanie, trwanie w niewygodnej pozycji, podawanie, podnoszenie, pchanie i ciągnięcie, niezbędna jest dobra sprawność układu mięśniowego i kostno-stawowego. Wymagane jest również dobre funkcjonowanie narządu równowagi. Przeciwwskazania do pracy stanowią zaburzenia równowagi, padaczka i klaustrofobia. Silna budowa ciała stanowi niewątpliwą atut kandydata na pracownika w tym zawodzie. Zatrudnienie utrudniają: słaby wzrok i słuch, choroby oskrzeli i płuc, alergie. Nie istnieje możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wymagane są badania wysokościowe.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Do rozpoczęcia pracy w zawodzie konserwatora budynków konieczne jest ukończenie szkoły podstawowej. Dalsze kształcenie przebiega w ZSZ o profilu budowlanym. Możliwe jest również zdobycie zawodu jedynie poprzez praktykę – zatrudnienie się w odpowiednim przedsiębiorstwie lub zakładzie usługowym i przyuczenie pod kierunkiem przełożonych do wykonywania czynności roboczych. Należy jednak liczyć się z małą liczbą pracodawców chętnych do przyuczania w zawodzie i niekorzystnymi warunkami finansowymi. Spośród kandydatów do zawodu najchętniej zatrudniani są mężczyźni w wieku 20-40 lat.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Konserwator budynków ma ograniczone możliwości rozwoju kariery zawodowej. Pracując odpowiednio długo i zdobywając doświadczenie, może liczyć na stanowisko kierownika grupy roboczej, lub majstra, a jeśli ma dyplom technika budowlanego (czasem wystarczy świadectwo ukończenia ZSZ), nawet kierownika budowy. Ponadto możliwe jest założenie własnej firmy i praca bez zależności organizacyjnych.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Brak

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- tynkarz
- malarz
- dekarz
- murarz
- betoniarz
- technik budownictwa

Polecana literatura

Schubert K., Betonowanie, murowanie, układanie glazury, Arkady, Warszawa 1995 (seria „Do it yourself”)

Markiewicz P., Vademecum projektanta – prezentacja nowoczesnych technik budowlanych, Archplus, Kraków 1996.

seria Słabe miejsca w budynkach, Arkady, Warszawa 1995 -1996.